

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

Autoritate de stat autonomă

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA nr.129

din 06.03.2019

Dosar nr: 663/2017

Petiția nr: 6639/15.12.2017

Petentă:

Reclamat: Ing Bank România N.V prin ING Bank N.V. Amsterdam - Sucursala București

Obiect: refuzul acordării unui credit de nevoi personale pe motiv că veniturile sunt mici

I. Numele, domiciliul și sediul părților

1. Numele și domiciliul petentei

2. Numele și sediul reclamatului

Ing Bank România N.V prin ING Bank N.V. Amsterdam - Sucursala București

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

3. Petentul încadrat în grad de handicap grav permanent, beneficiar al unei pensii nerevizuibile, sesizează Consiliul cu privire la faptul că a încercat să acceseze un credit bancar și a fost refuzat pe motiv că veniturile sunt mici (1400 lei).

III. Citarea părților

4. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura legală de citare a părților.

5. Părțile au fost citate pentru data de 16.01.2018, la sediul CNCD. Prin adresa nr. 6639 din 20.12.2017, a fost citat petentul iar prin adresa nr. 6758 din 20.12.2017 a fost citat reclamatul prin reprezentant.

6. La termen părțile nu s-au prezentat.

7. Punctul de vedere formulat de către partea reclamată a fost înaintat petentului prin adresa nr. 345 din 23.01.2018, în vederea formulării de concluzii scrise.

Titularul de dosar a solicitat un punct de vedere de specialitate Băncii Naționale a României (fila 46 din dosar). Prin adresa nr. 5353 din 04.09.2018 BNR a înaintat un punct de vedere (fila 47-48 din dosar precum și răspunsul înaintat petentului fila 49-50 din dosar)

8. Procedura legal îndeplinită.

Susținerile petentului

Piața Valter Mărăcineanu 1-3, sector 1, București

Tel./Fax 021-312.65.78/79 021-312.65.85

E-mail: support@cncd.org.ro

www.cncd.org.ro

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

9. Petentul, încadrat în grad de handicap grav permanent, beneficiar al unei pensii nerevizuibile, sesizează Consiliul cu privire la faptul că a încercat să acceseze un credit bancar și a fost refuzat pe motiv că veniturile sunt mici (1400 lei), (filele 1-13 din dosar).

Potentul susține faptul că este discriminat de sistemul bancar față de alți clienți cărora li se acordă împrumuturi, fiind salariați, și cu toate acestea ajung în situația de a nu mai plăti împrumuturile. Precizează faptul că deocamdată are un venit în valoare de 1400 lei și urmează ca de la data de 01.01.2018 să fie majorat până la 1700 lei. Acest venit este pe toată durata vieții.

Anexat petiției a depus în copie următoarele documente: Certificatul de încadrare în grad de handicap, Talon de pensie, C.I.

10. Prin concluziile scrise (filele 32-37 din dosar) petentul arată următoarele aspecte cu privire la susținerile părților reclamate:

Afirmațiile sunt false și discriminatorii. Prevederile legale au fost interpretate în mod netemeinic și nelegal cu vădită discriminare indirectă și directă.

Astfel la art. 11 ind. 4 și nu 1 1 4 cum eronat a transmis ING Bank, din Regulamentul BNR nr. 17/2002 modificat prin Regulamentul 5/2016 se prevede că:

1) La evaluarea capacității de rambursare a clienților, împrumutătorii iau în considerare nivelul veniturilor existente la momentul formulării solicitării creditului, istoricul acestora și evoluția lor în timp, nivelul/situația cheltuielilor clienților, precum și alte aspecte financiare și economice considerate necesare, suficiente și proporționale în acest scop.

Din aceasta formulare reiese clar că se iau în considerare:

- nivelul veniturilor la data solicitării creditului care în situația sa erau indostulătoare adică în suma de aproape 1900 lei;
- istoricul veniturilor care la petent au o vechime de 4 ani în contul deschis la ING Bank
- "alte aspecte financiare și economice "

Cu privire la art. 2 din regulamentul 17/2002 se spune că:

2) Pentru scopul prezentului regulament, împrumutătorii stabilesc în cadrul reglementărilor proprii, în concordanță cu profilul și strategia lor de risc, cel puțin următoarele:

- a) modalitatea de organizare a activității de acordare a creditelor destinate persoanelor fizice și, atunci când este cazul, condițiile de garantare pe fiecare tip de credit, inclusiv limita maxim admis pentru valoarea finanțării în raport cu valoarea garanției;
- b) categoriile de clienți eligibili pentru finanțare;

De aici rezultă că persoanele cu dizabilități nu sunt o categorie eligibilă pentru finanțare de către ING Bank deși au venituri sigure și îndostulătoare. Făcând aplicarea literei

c) procedura de clasificare a clientelei-țintă pe categorii de risc de nerambursare, fundamentat pe profilul general de risc al împrumutătorului; banca consideră în mod discriminatoriu că persoanele cu dizabilități au un "profil general de risc de nerambursare" ridicat doar prin apartenența la categoria persoanelor cu nevoi speciale.

Prin aplicarea literei

d) categoriile de venituri considerate eligibile de către împrumutător, diferențiat pe categorii de clientelă, precum și coeficienții de ajustare aferenți în funcție de gradul de certitudine și de caracterul de permanență ale acestora;

Reclamata a considerat că veniturile provenite din plățile făcute de Direcțiile Generale și de Asistența Socială nu sunt venituri eligibile deși ele sunt cu grad maxim de certitudine și un caracter de permanență prin însăși certificatul de handicap permanent, aceasta fiind o dicriminare directă.

În urma referirilor la prevederile de mai sus ING Bank afirmă în mod netemeinic și nelegal că: "În analiza solicitărilor de credit și în luarea deciziei de creditare, Banca analizează profilul în ansamblul aplicației respective de credit, luând în considerare o serie de caracteristici financiare și nefinanciare ale clientului".

Acestă din urma formulare "**caracteristici nefinanciare ale clientului**" este o chestie vagă, subiectivă și nu este reglementată de nicio prevedere legală, lăsând la bunul plac al Băncii acordarea sau nu a unui credit.

Mergând pe acest raționament putem înțelege că un angajat la Ecarisaj cu 5 ani vechime și salariu indostulător poate fi refuzat pe baza de "**caracteristici nefinanciare**".

Tot la fel am putea interpreta și aplicația unui model de videochat cu venituri constante, cu contract pe durată nedeterminată și vechime de peste 3 ani, care din motive de "caracteristici nefinanciare" neconforme cu viziunea Băncii nu poate accesa un credit.

În continuarea motivării sale ING Bank a făcut și alte afirmații neadevărate, netemenice și nelegale cum ar fi:

"Pentru diminuarea riscului de credit, ING Bank a stabilit, în conformitate cu profilul și apetitul său de risc, garanțiile solicitate în vederea acordării creditelor, inclusiv condițiile pe care aceste garanții trebuie să le îndeplinească.

La acordarea creditelor se verifică posibilitatea ca aceste garanții să poată fi executabile și valorificabile pe întreaga perioadă de acordare a creditului. Astfel pentru tipul de credit solicitat de petent, reclamata a solicitat în vederea acordării sale și constituirea unei ipoteci mobiliare asupra veniturilor obținute de către împrumutat și avute în vedere la stabilirea bonității solicitantului.

O astfel de garanție trebuie însă să ofere și posibilitatea de a fi pusă în executare". Cum motivează ING Bank faptul că nu există "posibilitatea de a fi pusă în executare" garanția unei ipoteci mobiliare asupra veniturilor mele încasate în contul deschis la ING Bank ?

Are dovezi din care să reiasă ca vreau sa plec din tara sau ca vreau sa renunț in mod benevol la veniturile plătite de DGASPC Sector 6 ?

A atașat la solicitarea de informații transmise ING Bank și Consiliului, și are venituri în baza unui certificat de dizabilitate PERMANENT ADICĂ NEREVIZUIBIL.

Acest lucru presupune că veniturile încasate în baza acestui document, care au fost mărite de la 1 ianuarie, le va încasa PE TOATA DURATA VIEȚII.

Acest tip de document este mai sigur decât un contract de muncă pe durată nedeterminată pentru că nu-l poate da cineva afară din gradul de handicap permanent.

Mai departe Banca afirmă în mod discriminator, "Pentru soluționarea cererii de credit formulată de către petent s-a avut în vedere că nu există posibilitatea valorificării garanției constituite asupra veniturilor analizate pentru stabilirea bonității solicitantului. În situația în care disponibilitatea împrumutatului de a rambursa datoriile la scadența se modifică ulterior acordării creditului, respectiv, în ipoteza în care, pe parcursul derulării contractului de credit, împrumutatul eșuează în a îndeplini în mod voluntar obligațiile asumate prin contractul de credit, garanția nu poate fi valorificată pentru diminuarea riscului de credit". Întrebarea simplă și de bun simț este cum a determinat ING faptul că "nu există posibilitatea valorificării garanției constituite asupra veniturilor analizate pentru stabilirea bonității solicitantului." ??? Concret însă banca nu spune în clar care ar putea fi motivul pentru care "nu există posibilitatea valorificării garanției constituite asupra veniturilor analizate" și cum s-ar modifica ulterior "disponibilitatea împrumutatului de a rambursa datoriile la scadență se modifică ulterior acordării creditului".

Singura explicație dată pentru modificare ulterioară a disponibilității de a rambursa creditul este că "pe parcursul derulării contractului de credit, garanția nu poate fi valorificată pentru diminuarea riscului de credit.

În fapt cu alte cuvinte, mai pe românește, într-un limbaj popular și nesofisticat, Banca spune că în cazul decesului înainte de împlinirea celor 5 ani ai contractului nu își poate recupera creditul. Aceasta e singura modalitate plauzibilă prin care "disponibilitatea împrumutatului de a rambursa datoriile la scadență se modifică ulterior acordării creditului".

Ori trebuie spus din capul locului că riscul decesului exista și la o persoană fără dizabilități, iar dacă respectivul nu are o polița de viață încheiată cu Banca în vederea garantării creditului atunci Banca se află în același risc ca și în cazul petentului.

Reclamata susține voalat dar discriminatoriu în niște termeni sofisticată, că nu are garanția că **va trai încă 5 ani să achite creditul. Si mai spune că veniturile plătite de DGASPC nu sunt eligibile .**

Dar ce se întâmplă în cazul IPOTETIC al unui tânăr cu o vechime de 5 ani în aceeași companie cu un venit de 3500 lei care contractează un credit la ING Bank și ulterior suferă un accident în urma căruia i se amputează ambele mâini, dar în rest rămâne sănătos ?

Acest om va obține un certificat de handicap grav permanent.

Ce se întâmplă în acest caz cu contractul său de credit de la ING Bank ?

Va renunța Banca să îi urmărească veniturile pentru rambursarea creditului, doar pentru faptul că veniturile sale de la DGASPC "nu sunt eligibile" sau pentru că ar trebui să ia în considerare și "caracteristici nefinanciare"

Având în vedere că sunt unități bancare cu capital românesc și străin care acordă credite persoanelor cu dizabilități deși se supun aceluiași Regulamente ale BNR și aceluiași legi privind prudențialitatea bancară rezultă că singura diferență între aceste entități bancare și ING Bank este refuzul de a acorda credite persoanelor cu dizabilități ceea ce este o discriminare directă .

Invocă articolul 10 din Ordonanței 137/2000 care prevede: *Articolul 10 Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, discriminarea unei persoane fizice, a unui grup de persoane din cauza apartenenței acestora ori a persoanelor care administrează persoana juridică la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauză prin:*

d) refuzul de a acorda un credit bancar sau de a încheia orice alt tip de contract;

Susținerile reclamațiilor

Susținerile ING

10. Prin adresa nr. 206 din 17.01.2018 (filele 21-23 din dosar) partea reclamată arată următoarele aspecte:

În conformitate cu prevederile aplicabile, inclusiv cele ale Regulamentului BNR nr. 17/2012 privind unele condiții de creditare și ale OUG nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, ING Bank, în calitate de instituție de credit, a elaborat norme și proceduri specifice activității de creditare, în concordanță cu profilul și strategia sa de risc, urmărind dezvoltarea unei practici bancare prudente și sănătoase, proceduri care au fost notificate și către Banca Națională a României.

În acest sens, în cadrul normelor sale interne de creditare, ING Bank a făcut aplicarea următoarelor dispoziții legale:

Art. 101 din OUG 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, care stabilește: „ (2) Instituțiile de credit trebuie să-si organizeze întreaga activitate în conformitate cu regulile unei practici bancare prudente și sănătoase ...”;

Regulamentul BNR nr. 17/2012 privind unele condiții de creditare, care prevede: Art. 114 „La evaluarea capacității de rambursare a clienților, împrumutatorii iau în considerare nivelul veniturilor existente la momentul formulării solicitării creditului, istoricul acestora și evoluția lor în timp ... precum și alte aspecte financiare și economice necesare, suficiente și proporționale în acest scop.”

Art. 12 „(1) Pentru scopul prezentului regulament, împrumutatorii stabilesc în cadrul reglementărilor proprii, în concordanță cu profilul și strategia lor de risc, cel puțin următoarele:

a). -modalitatea de organizare a activității de acordare a creditelor destinate persoanelor fizice și, atunci când este cazul, condițiile de garantare pe fiecare tip de credit, inclusiv limita maximă admisă pentru valoarea finanțării în raport cu valoarea garanției;

b) - categoriile de clienți eligibili pentru finanțare

c) - ...

d) - categoriile de venituri considerate eligibile de împrumutator, diferențiat pe categorii

de clientelă, precum și coeficienții de ajustare aferenți în funcție de gradul de certitudine și caracterul de permanență ale acestora".

În analiza solicitărilor de credit și în luarea deciziei de creditare, Banca analizează profilul în ansamblu al aplicației respective de credit, luând în considerare o serie de caracteristici financiare și nefinanciare ale clientului.

Astfel, normele și procedurile pentru acordarea creditelor prevăd criteriile de eligibilitate stabilite în mod obiectiv, fiind justificate de specificul activității de creditare și de obligațiile legale de prudențialitate stabilite în sarcina instituțiilor de credit, iar decizia privind acordarea unui credit este rezultatul unei analize obiective, fiind exclus orice refuz de vânzare a produsului în considerarea apartenenței solicitantului la o anumită categorie socială.

Pentru diminuarea riscului de credit, ING Bank a stabilit, în conformitate cu profilul și apetitul său de risc, garanțiile solicitate în vederea acordării creditelor, inclusiv condițiile pe care aceste garanții trebuie să le îndeplinească. La acordarea creditelor se verifică posibilitatea ca aceste garanții să poată fi executabile și valorificabile pe întreaga perioadă de acordare a creditului.

Astfel, pentru tipul de credit solicitat de petent, Banca solicită în vederea acordării sale și consituirea unei ipoteci mobiliare asupra veniturilor obținute de către împrumutat și avute în vedere la stabilirea bonității solicitantului. O astfel de garanție trebuie însă să ofere și posibilitatea de fi pusă în executare.

Pentru soluționarea cererii de credit formulată de către petent s-a avut în vedere că nu exista posibilitatea valorificării garanției constituite asupra veniturilor analizate pentru stabilirea bonității solicitantului.

În situația în care disponibilitatea împrumutatului de a rambursa datoriile la scadență se modifică ulterior acordării creditului, respectiv, în ipoteza în care, pe parcursul derulării contractului de credit, împrumutatul esuează în a îndeplini în mod voluntar obligațiile asumate prin contractul de credit, garanția constituită nu poate fi valorificată pentru diminuarea riscului de credit.

Sușinerile Băncii Naționale a României

11. Prin adresa nr. 5353 din 04.09.2018, (filele 47-48 din dosar) BNR susține faptul că petentul s-a adresat instituției, și i s-a răspuns prin adresa cu nr. XVI/3/8975/20.11.2017 (anexată, fila 49-50 din dosar).

12. Potrivit prevederilor din Regulamentul BNR nr.17/2012, privind unele condiții de creditare, cu modificările și completările ulterioare, împrumutătorii au obligația de a stabili în cadrul reglementărilor proprii condițiile de acordare și garantare a creditelor destinate persoanelor fizice, prin adaptarea cerințelor specifice stabilite de reglementarea BNR la propriul profil și strategie de risc.

Indică prevederile Regulamentului Băncii Naționale ale României nr. 17/2012, respectiv art.11, art.12, specificate și în punctul de vedere înaintat de ING.

13. Precizează faptul că, prin punctul de vedere înaintat de către partea reclamată s-a specificat faptul că s-a urmărit dezvoltarea unei practici bancare prudente și sănătoase,

În acord cu cerințele cadrului normativ invocat anterior, decizia privind acordarea unui credit este rezultatul unei analize în baza normelor și procedurilor interne ce prevăd criteriile de eligibilitate stabilite în mod obiectiv, fiind exclus refuzul vânzării unui produs în considerarea apartenenței solicitantului la o anumită categorie socială.

V. Motivele de fapt și de drept

14. În fapt, Colegiul director reține refuzul reclamatei de a acorda petentului persoană cu dizabilități un împrumut pentru nevoi personale, pe motiv că veniturile sunt mici.

15. În drept, Colegiul director se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care, legat de articolul 14 privind interzicerea discriminării, a apreciat că potrivit jurisprudenței sale, **discriminarea presupune tratarea diferită, fără o justificare obiectivă și rezonabilă, a unor persoane aflate în situații relativ similare**. Articolul 14 nu interzice ca Statele membre să trateze diferit grupuri de persoane cu scopul de a corecta "inegalități de fapt" între acestea. Într-adevăr, în anumite situații, **eșecul, în sine, de a încerca corectarea inegalităților prin tratament diferit, poate da naștere unei încălcări a Articolului 14** (a se vedea cauza "*relating to certain aspects of the laws on the use of languages in education in Belgium*", § 10; cauza *Thlimmenos v. Grecia*, no. 34369/97, § 44, ECHR 2000-IV; cauza *Stec și alții v. Marea Britanie* [GC], no. 65731/01, § 51, ECHR 2006-VI).

Statele contractante dispun de o marjă de apreciere pentru a analiza dacă și în ce condiții diferențele aplicate unor situații similare justifică un tratament diferit.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a acceptat că **o politică generală sau o măsură care are un efect disproporționat asupra unui grup particular de persoane poate fi considerată discriminatorie indiferent de faptul că aceasta nu a vizat în mod specific acel grup de persoane**. De asemenea, Curtea a statuat că **discriminarea potențial contrară Convenției poate rezulta dintr-o situație de facto**.

Curtea Europeană de Justiție a statuat principiul egalității ca unul din principiile generale ale dreptului comunitar. În sfera dreptului comunitar, **principiul egalității exclude ca situațiile comparabile să fie tratate diferit și situațiile diferite să fie tratate similar, cu excepția cazului în care tratamentul este justificat obiectiv**.

Potrivit art. 1 alin.2 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată "Principiul egalității între cetățeni, al excluderii privilegiilor și discriminării sunt garantate în special în exercitarea următoarelor drepturi: f) **dreptul de acces la toate (...) serviciile destinate folosinței publice**". Art. 2 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000 republicată definește conceptul de discriminare prin care se înțelege "orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice". De asemenea, potrivit art. 2 alin.3: „Sunt discriminatorii ... prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane, pe baza criteriilor prevăzute la alin. (1), față de alte persoane, în afară cazului în care aceste prevederi, criterii sau practici sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluși scop sunt adecvate și necesare”.

16. Prin Pactul Internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale ratificat de România, art. 2 alin. 2 dispune: „Statele părți se angajează să garanteze că drepturile enunțate în el vor fi exercitate fără nicio discriminare ...”. În conformitate cu prevederile art. 15 din Pact, „Statele părți la prezentul Pact recunosc fiecăruia dreptul ... b)

de a beneficia de progresul științific și de aplicațiile sale” În Comentariul General nr. 5 privind persoanele cu dizabilități, Comitetul ONU privind Drepturile Economice, Sociale și Culturale a arătat că „Statele Parte trebuie să adopte măsuri corespunzătoare, la nivelul maxim al resurselor disponibile, de a acorda acestor persoane posibilitatea de a depăși orice dezavantaje ce rezultă din dizabilitatea de care suferă, în ceea ce privește exercitarea drepturilor prevăzute în Convenție. Mai mult, cerința conținută în art. 2 alin. 2 din Convenție privind drepturile enunțate ... exercitate fără nicio discriminare în mod clar se aplică discriminării pe **baza dizabilității** (a se vedea Comentariul nr. 5: persoane cu dizabilități, HRI/GEN/1/Rev.7, document E/1995/22, pag. 26, parag. 5).

Carta Socială Europeană revizuită, ratificată de România prin legea nr. 74 din 3 mai 1999 prevede în art. 15 dreptul persoanelor cu dizabilități la autonomie, la integrare socială și la participare în viața comunității. Potrivit alin. 3 al art. 15 în vederea garantării exercitării efective de către persoanele cu handicap, indiferent de vârstă, de natura și de originea handicapului lor, a dreptului la autonomie, la integrare socială și la participare la viața comunității, părțile se angajează, în special: ... 3. să favorizeze deplina lor integrare și participare la viața socială, în special prin măsuri, inclusiv ajutoare tehnice, care vizează depășirea dificultăților lor de comunicare și de mobilitate ...”.

17. Colegiul reține că legiuitorul român a adoptat legea nr. 448 din 6 decembrie 2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap. Potrivit art. 3 din legea nr. 448/2006 republicată „Protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap au la bază următoarele principii: (...) b) prevenirea și combaterea discriminării; c) egalizarea șanselor; (...) h) adaptarea societății la persoana cu handicap; i) interesul persoanei cu handicap; (...) l) libertatea opțiunii și controlul sau decizia asupra propriei vieți, a serviciilor și formelor de suport de care beneficiază; m) abordarea centrată pe persoană în furnizarea de servicii; ...”

18. Potrivit art. 5 din legea nr. 448/2006 republicată, prin accesibilitate se înțelege „ansamblul de măsuri și lucrări de adaptare a mediului fizic, precum și a mediului informațional și comunicațional conform nevoilor persoanelor cu handicap, factor esențial de exercitare a drepturilor și de îndeplinire a obligațiilor persoanelor cu handicap în societate”. Prin adaptare se înțelege „procesul de transformare a mediului fizic și informațional, a produselor sau sistemelor, pentru a le face disponibile și persoanelor cu handicap”, iar prin egalizarea șanselor se înțelege „procesul prin care diferitele structuri sociale și de mediu, infrastructură, serviciile, activitățile informative sau documentare devin disponibile și persoanelor cu handicap”. De asemenea, prin O.G. nr. 137/2000 republicată, legiuitorul român a reglementat interzicerea tuturor formelor de discriminare, inclusiv pe baza dizabilității (a handicapului) și în ceea ce privește accesul la serviciile destinate folosinței publice.

19. În ceea ce privește refuzul reclamatei de a acorda petentului un împrumut pentru nevoi personale, pe motiv că veniturile sunt mici, din susținerile petentului reiese faptul că veniturile sale la momentul accesării aplicației online (17.11.2017) erau compuse din: pensie în valoare de 500 lei, indemnizația de handicap și indemnizația de însoțitor toate însumând 1400 lei lunar, urmând în conformitate cu ultima modificare a Legii nr. 448/2006, ca începând cu data de 01.01.2018 veniturile petentului să fie în valoare de 1700 lei. Petentul a solicitat suma de 20.000 lei pentru nevoi personale urmare a unei reclame promovate la TV.

Din susținerile reclamatei reiese faptul că Regulamentul BNR nr. 17/2012 privind unele condiții de creditare prevede: Art. 114 „La evaluarea capacității de rambursare a clienților, împrumutatorii iau în considerare nivelul veniturilor existente la momentul formulării solicitării creditului, istoricul acestora și evoluția lor în timp ... precum și alte aspecte financiare și economice necesare, suficiente și proporționale în acest scop” Art. 12 „ (1) Pentru scopul prezentului regulament, împrumutatorii stabilesc în cadrul reglementărilor proprii, în concordanță cu profilul și strategia lor de risc, cel puțin următoarele:

- a). -modalitatea de organizare a activității de acordare a creditelor destinate persoanelor fizice și, atunci când este cazul, condițiile de garantare pe fiecare tip de credit, inclusiv limita maximă admisă pentru valoarea finanțării în raport cu valoarea garanției;
  - b) - categoriile de clienți eligibili pentru finanțare
  - c) - ...
- a) - categoriile de venituri considerate eligibile de împrumutator, diferențiat pe categorii de clientelă, precum și coeficienții de ajustare aferenți în funcție de gradul de certitudine și caracterul de permanență ale acestora".

Colegiul director reține că, potrivit normelor europene privind nediscriminarea, de serviciile bancare ar trebui să beneficieze și persoanele cu venituri mai mici cu atât mai mult cu cât sunt persoane cu dizabilități. Aceste persoane ar trebui susținute, ajutate și nicidecum îngrădirea accesului la serviciile bancare. Așa cum prevede la art. 12 din Regulamentul BNR nr.17/2012 privind unele condiții de creditare, cu modificările și completările ulterioare, împrumutatorii au obligația de a stabili, în cadrul reglementărilor proprii, condițiile de acordare și garantare a creditelor destinate persoanelor fizice, prin adaptarea cerințelor de reglementarea BNR la propriul profil și strategie de risc, **Colegiul este de opinie că regulamentul este discriminatoriu față de persoanele care au venituri mici**, acestea fiind defavorizate, venitul petentului este sigur având pensie definitivă/nerevizuibilă.

20. Or, raportat la elementele particulare ale cauzei deduse soluționării, din probele existente la dosar, este evident că refuzul părții reclamante a avut ca efect îngrădirea dreptului petentului la serviciile bancare. Astfel, Colegiul director este de opinie că situația unei persoane cu un venit mic nu poate fi privată de la accesarea unor credite de consum doar pentru că aceste venituri sunt mici, venitul petentului este pe perioadă nedeterminată. Din anul 2009 este client al băncii, iar din anul 2014 încasează lunar drepturile bănești în contul deschis la instituția reclamată. Aceasta din urmă putea să acorde un împrumut în funcție de veniturile petentului deoarece handicapul acestuia nu este ireversibil, sau i-ar fi putut face o ofertă personalizată potrivit nevoilor petentului. De altfel, Curtea Europeană de Justiție a statuat că principiul egalității exclude ca situațiile comparabile să fie tratate diferit și situațiile diferite să fie tratate similar.

Pe de altă parte, Colegiul observă că întreaga apărare a reclamantei se bazează pe veniturile încasate de petent. Acestea fiind din pensie, indemnizație de handicap și indemnizația de însoțitor, venituri pe care reclamata nu le acceptă.

Potrivit articolului 10 lit. d) *Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, discriminarea unei persoane fizice, a unui grup de persoane din cauza apartenenței acestora ori a persoanelor care administrează persoana juridică la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauză prin: refuzul de a acorda un credit bancar sau de a încheia orice alt tip de contract.*

21. Colegiul director a reiterat în nenumărate rânduri în jurisprudența sa că dreptul de a nu fi supus discriminării constituie unul dintre drepturile fundamentale într-o societate democratică, dreptul la egalitate constituind un drept cu aplicare imediată având în vedere că discriminarea în sine este un afront adus demnității umane. Tratamentul discriminatoriu are de cele mai multe ori ca scop însăși și în situația în care nu vizează, are ca efect umilirea, degradarea sau interferența cu demnitatea persoanei discriminate. Tratând pe cineva mai puțin favorabil datorită unor criterii inerente sugerează în primul rând dispreț sau lipsă de respect față de personalitatea sa.

22. Or, din acest punct de vedere, respectând întotdeauna demnitatea petentului și principiul nediscriminării, garantat în România prin Constituție și O.G. nr. 137/2000, republicată, care prevede în art. 1: „(1) În România, stat de drept, democratic și social, demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane reprezintă valori supreme și sunt garantate de lege. (2) Principiul egalității între

cețăteni, al excluderii privilegiilor și discriminării sunt garantate...” 4) Orice persoană fizică sau juridică are obligația să respecte principiile enunțate la alin. (2).

23. Trebuie avut în vedere faptul că deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul din criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1, dar trebuie să se refere la persoane aflate în situații comparabile tratate în mod diferit datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în acest articol de lege. Colegiul director a analizat în ce măsură există un criteriu invocat de petent, ce poate fi reținut conform art. 2, alin. 1 din O.G. nr. 137/2000, republicată și care a stat la baza tratamentului diferențiat invocat. Colegiul director constată că, din datele aflate la dosar, la baza tratamentului diferențiat invocat este venitul mic al petentului prezentat la momentul aplicării online de către petent (persoană încadrată în grad de handicap grav cu asistent personal).

24. Având în vedere motivele expuse mai sus, Colegiul director constată că se întrunesc cumulativ elementele constitutive ale unei fapte de discriminare prevăzute de art. 2 alin. 1, art. 10 lit d) și art. 15 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată. Colegiul director apreciază că, în cauză, sunt elemente care să probeze faptele de discriminare de care este acuzată partea reclamată și care să conducă la angajarea răspunderii contravenționale.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Constatarea unei fapte de discriminare potrivit art. 2 alin. 1, art. 10 lit d) coroborat cu art. 15 din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată;

2. Aplicarea amenzii contravenționale în valoare de 5000 lei, în baza art. 26 alin 1 din O.G. nr. 137/2000, republicată, coroborat cu art. 8 din O.G. nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare, față de Ing Bank România cu sediul în ..(cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință);

3. Recomandă părții reclamate să ofere informații persoanelor cu dizabilități și să publice pe prima pagină rezumatul hotărârii de constatare în conformitate art. 26 alin. 2 al **O.G. nr. 137/2000**;

4. O copie a hotărârii se va transmite părților;

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Amenda se va achita la Administrația Finanțelor Publice a sectorului 1, dovada plății se va trimite către C.N.C.D. în termen de 15 zile de la rămânerea definitivă a hotărârii. În caz contrar, C.NC.D. va lua măsurile legale necesare.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

DINCĂ ILIE – membru

HALLER ISTVÁN – membru

JURA CRISTIAN – membru

LAZĂR MARIA – membru

LUMINIȚA GHEORGHIU – membru

POPA CLAUDIA SORINA – membru

Data redactării: 12.03.2019

Motivul de fapt și de drept redactate P.C.S.; Tehnoredactat V.F.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.